

Чланак високог представника Падду Асхдоун-а: "Колатерална цијена борбе око новог суда"

САРАЈЕВО, Босна и Херцеговина – Од када сам прије мјесец дана преузео посао предвођења мировног процеса у Босни и Херцеговини, двије ствари ми падају у очи: колико је постигнуто од завршетка рата и колико посла остаје да се уради. Овај посао би убрзо могао да постане много тежи.

Зашто? Ако Савјет безбједности до сутра не продужи мандат Уједињених нација за Босну и Херцеговину, што зависи од тога да ли ће Бусхова администрација повући вето који је уложила у недјељу, међународна заједница ће морати ревидирати своју стратегију за пружање помоћи овој земљи. Ми сви желимо постићи успјех у Босни и Херцеговини, и Сједињене Државе то желе више од свих. Међутим, немогућност продужења мандата Уједињених нација још ће више успорити тај успјех, поготово у погледу обуке полицијских снага, што заузима централно мјесто у удаљавању терориста и организираног криминала из Босне.

Разлози за неслагања у Нењ Њорку немају никакве везе са Босном. (Америчке трупе ће остати овдје као дио војних стабилизационих снага Сјерверноатлантског савеза, које броје 18.000 припадника, што је много већи број од припадника контингента Уједињених нација, који је 1.500, а од којег броја је свега 46 Американаца). Несугласице у Савјету безбједности око Међународног кривичног суда не тичу се моје канцеларије, али се свакако тичу посљедица на наш даљи пут уколико се не постигне споразум у вези са овим питањем.

Уколико мандат не би био продужен, мисија Уједињених нација у Босни и Херцеговини би морала да се повуче. Ова мисија има посебну одговорност за обуку локалне полиције која треба да на непристрасан начин служи свим заједницама у овој земљи. Ово

је витални дио настојања да се у ову ратом разорену земљу доведе закон и ред и да се избјеглицама улије повјерење у повратак у куће из којих су их истјерале паравојне силеције.

Преурањено повлачење мисије Уједињених нација убрзало би транзицију са Међународних полицијских снага на полицијску мисију Европске Уније, што је планирано да се обави крајем ове године, и због тога би било много теже достићи наредну фазу у нашем раду са полицијом у БиХ, а то је борба против организованог криминала.

Борба против организованог криминала је у самом врху међународних приоритета за Босну и Херцеговину. Шездесет посто дрога које улазе у западну Европу пролази кроз Балкан. Десетине хиљада незаконитих миграната исто тако долазе овим путем. Постоје докази да синдикати организованог криминала и терористичке организације експлоатишу одсуство закона и реда тако што дјелују из Босне.

Ако на исправан начин обавимо посао, не видим разлога да међународна заједница остане овдје још седам година. Од завршетка рата постигли смо огроман успјех. Данас има више од 850.000 избјеглица и расељених особа које су пријавиле пребивалиште у општинама из којих су биле приморане да бјеже за вријеме рата. Постигнут је значајан напредак и у професионализацији оружаних снага и полиције. Почео је рад на спровођењу наставних планова и програма за цијелу земљу, што ће претворити школе у мјеста помирења а не националистичке индоктринације. Постоји стабилна валута, скоро нимало инфлације и профитабилан банкарски систем. Бруто домаћи производ у 2000. и 2001. години порастао је за око 5 процената, упркос опадању вањске помоћи.

Мој циљ овдје јесте да полако приводим крају интервенционистички мировни процес из послеријератних година, чија је главнина војна компонента Сјеверноатлантског савеза, те помоћи у успостављању нормалног присуства заснованог на опсежном ангажману Европске Уније и приватних инвеститора. За

неколико година неће више бити потребе за војницима и међународним бирократама, као што сам ја. Умјесто тога, надам се да ће Сарајево бити пуно банкара и пословних људи, дакле оне врсте људи коју све више виђамо у свим осталим пријестоницама југоисточне и централне Европе.

Успјешна и просперитетна земља, која се све више и више интегрише у Европу: то је будућност Босне и Херцеговине. Али она ће доћи једино ако ми из међународне заједнице будемо ту да обавимо посао до краја.

Падду Асхдоњ, бивши лидер Либерално-демократске странке у Британији, обавља дужност високог представника међународне заједнице у Босни и задужен је за имплементацију Даутонског мировног споразума.